

דבור, הקשבה ומה שביניהם

הכול דיבורים

הידעתם?

- דיבייט או דיבייטינג (ועל פי האקדמיה ללשון העברית, 'מעמית') היא פעילות מארגנת של וכוף וכה שנים עד שמונה מתחרים מתוכחים בנאומים בעד ונגד נושא מסכם מראש, על פי כללים הסגדירים את סדר הנאומים, מספרם וארכם, וכן את התכו, הסבנה והסגנון הרצויים בהם. במקומות רבים נערכות תחרות דיבייט, ובסופן נקבעות תוצאות הדיבייט על ידי שופטים.
- מה בין דיבייט לכל וכוף? האם אפשר להפוך כל וכוף לדיבייט?

- השיר מדבר על הצרכ בתרבות דיון. מה דעתכם על הטענה ש"אם היו הדעות אחדות לכלם, אז היה משעמם למדי בעולם"?
- ספנו בצבע את הפללים לוכוח שמציע הפחבר לחברים.
- מהו, לדעתכם, הפלל החשוב ביותר? האם אתם יכולים לחשב על כללים נוספים? האם יש בשיר כלל שאינו חשוב?
- הפחבר מתאר בקטע וכוף סוער. האם הייתם עדים פעם לוכוח כזה? על מה היה הוכוח? האם נשכרה בו תרבות הדיון? האם האוירה בוכוח תאמה את התאור בשיר?
- חשבו על הדימויים בכמה ונסחו כללי דבור וכללי וכוף מכבד.

מדברים בבית

- לעתים גם כשמתוכחים בשפה ראיה וגם כשהוכוח אינו מתלהט, הטעוים העולים בו עלולים לפגוע או להרגיז.
- קראו את השיר הפאריך וחשבו ביחד מה נתן ללמד מפנו ולקחת מפנו לוכוחים בבית.

אני מוכנה לשמע עצות של אחרים קרובי משפחה או חברים אבל אני לא אוהבת שאומרים: "אני במקומך הייתי עושה דברים אחרים" כי לא יכול להיות שמישהו, ולא חשוב מי, יחשב או ירגיש במקומי.

(נילי צוקר, 'בלי שום סיבה מיוחדת', 1981)

חשבו מה אפשר בין הסרטון לשיר 'תן לגמור לדבר'!

תן לגמור לדבר / הפחבר אינו ידוע

אם בכל העולם רק שנים ישרדו הדי הוכוח באויר יהדהדו כי כשם שפניהם שונים, אכוח חז"ל כן דעותיהם שונות וזה מזל אם היו הדעות אחדות לכלם אז היה משעמם למדי בעולם. לא היה על מה לחשב, להגות, לנסות, לחדש ולכתב. אבל גם בוכוח סוחר ומחפום יש גם לזכר שפולח עומד בן אדם אדם בעל כבוד עצמי ורצונות שדבריו ישמעו בכבד ראש וברצינות ואף אם נדמה שדבריו טפלים ושלה חשובים יותר, בחייה בן אדם תן לגמור לדבר! אז בואו ננסה לדבר בשלה וגם אם במאה אחוזים נצדק לא נמלא גאון נתן ליריב להביע את דעותיו וגם אם לא נסכים לא נקטע את דבריו נלמד לשתק, להאזין ולהקשיב ולא רק לחשב "איה אוכל להגיב?" כי עד כמה שזה יראה לה מוזר תתפלא גם לי יש מה לומר!

מְשִׁימָה

חֲשִׁבוּ עַל נושָׂא מְעוֹרָר מִחֻלְקַת (לְדַגְמָה: הָאֲרֶכֶת מִשְׁוֹר זְמַן חֻלְקַת מְגִרֵשׁ הַכַּדְוִיגָל בְּהַפְסָקָה לְכַתּוּת הַגְּבוּהוֹת עַל חֻשְׁבוֹן הַכַּתּוּת הַנְּמוּכּוֹת), וְצִירוּ בְּרֹבֵעַ אֶחָד וְכֹחַ בְּנושָׂא וּבְרֹבֵעַ הַשְּׁנַי דִּיבִיט.

הַכּוֹל דִּיבּוּרִים

דִּבּוּרֵי, דִּיבּוּר

הַצִּירוּפִים לְהַלְךְ. - [דִּבּוּר]

הַמְתַּחֲוִיל², הַמְלָה אוֹ הַמְּ

[בְּרֵאשִׁי תִיבּוּת: ד"ה]. • דִּבּוּר

בָּא בְּדֶרֶךְ כָּלֵל בֵּין מִירְכָאוֹת

שֶׁר הַתְּקִשְׁרֹת.
תְּקִשְׁרֹתֵי. תְּקִשְׁרֹתֵי.
תְּקִשְׁרֹתֵי.

מוֹצֵא שְׁפָתִים. [וִירָא]

הַמְתַּחֲוִיל², הַמְלָה אוֹ הַמְּלִים הַרְאִשׁוֹנוֹת בְּפִסְקָה הַמְצַטֵּט

[בְּרֵאשִׁי תִיבּוּת: ד"ה]. • דִּבּוּר יְשִׁיר¹, צִטוֹט מְדִיק שֶׁל הַכְּרִים.

בָּא בְּדֶרֶךְ כָּלֵל בֵּין מִירְכָאוֹת כְּפּוֹלוֹת. • דִּבּוּר עֵקִיף³, הוֹחַ